художнику свідомо змінювати форму без втрати її логіки. Створення унікальних істот полягає у відборі та трансформації характерних рис, а не в їх повному копіюванні [1, 2]. Згідно з підходом Терріл Вітлач, форма істоти визначається її функцією: кожен елемент має відповідати умовам існування та ролі в її середовищі, це забезпечує правдоподібність навіть фантастичних образів [3]. Джеймс Герні зазначає, що додатковим виразнішим принципом для передачі характеру є максимальне збереження природної пластики і поведінки тварини замість її надмірної антропоморфізації [2].

Creature Design є інтелектуальним синтезом наукового аналізу та художньої виразності. Глибоке вивчення зоології та біомеханіки стає фундаментом, що дозволяє художнику не просто копіювати природу, а свідомо конструювати нові, естетично цікаві та візуально правдоподібні зоологічні концепти. Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні різноманітних художніх методів та принципів створення істот в цифровому середовищі.

Список використаних джерел

1. Goldfinger E. Animal Anatomy for Artists: The Elements of Form. Oxford University Press, 2004. 256 p. ISBN 978-0195142143.
2. Gurney J. Imaginative Realism: How to Paint What Doesn’t Exist. Andrews McMeel Publishing, 2009. 224 p. ISBN 978-0740785504.
3. Whitlatch T. Science of Creature Design: understanding animal anatomy / ed. by G. Banducci. Design Studio Press, 2015. 168 p. ISBN 978-1933492568.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ТРАДИЦІЙНИХ ОРНАМЕНТІВ У СУЧАСНОМУ ЦИФРОВОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ

Гаспарянц А., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – Васильєв О.С.,
заступник декана факультету дизайну з виховної роботи
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: графічний дизайн, цифровий дизайн, українська символіка, орнаменти, культурна ідентичність.

У статті розглянуто особливості використання українських традиційних орнаментів у сучасному цифровому графічному дизайні. Визначено роль національної символіки як інструменту культурного самовираження та комунікації у цифровому середовищі. За допомогою аналітичного та асоціативного методів досліджень проаналізовано сучасні

практики адаптації етнічних мотивів у графічних проєктах та виявлено тенденції розвитку українського цифрового дизайну.

*Постановка проблеми та її актуальність.*В умовах глобалізації та швидкого розвитку цифрових технологій важливо зберегти та переосмислити українські культурні коди. Традиційні орнаменти часто спрощуються або використовуються формально, що обмежує їхнє культурне значення. Сучасний цифровий графічний дизайн має потенціал для відтворення глибокого символізму, естетики та багатошаровості українських орнаментів. Актуальність теми полягає у потребі не лише зберегти культурну спадщину, а й адаптувати її до нових форм комунікації та медіа.

Аналіз досліджень і публікацій. Сучасні дослідження українського дизайну показують різноманітність підходів до використання орнаментів. Наприклад, Вова Смирнов та Настя Жеребецька створили журнал «Літопис українського дизайну», який документує історію графічного та промислового дизайну в Україні, включаючи роботи Нарбута, Кричевського, Єрмилова та Хасевича. Їхні дослідження підкреслюють важливість усвідомлення культурного контексту та історичного досвіду дизайнерів, що дозволяє правильно інтерпретувати орнаменти в сучасних проектах. Інші автори підкреслюють п’ять ключових рис українського дизайну: синестетичність, філосинергізм, мімезис, еклектичність та панморфізм. Ці принципи можна застосовувати і у цифровому графічному дизайні, створюючи багатошаровий та емоційно насичений досвід користувача.

Цілі та завдання дослідження. Метою дослідження є виявлення ефективних способів цифрової адаптації українських орнаментів та формування методології їхнього використання у сучасному графічному дизайні. Завдання включають:

1. Проаналізувати історичні орнаментальні мотиви українського мистецтва та архітектури.
2. Дослідити приклади сучасних дизайнерських практик і проєктів, що використовують національні мотиви.
3. Визначити ключові методи цифрової інтерпретації орнаментів.
4. Оцінити культурне та естетичне значення інтерпретацій у контексті сучасного дизайну.

Виклад основного матеріалу. Одним із прикладів синестетичного підходу є роботи Флоріана Юр’єва, які поєднують колір, форму та емоційний вплив. Його будинок «Літаюча тарілка» демонструє панморфічний принцип – комбінування форм і стилів для створення унікального образу.

Філосинергізм, тобто колективна робота над проєктами, проявляється у діяльності Бойчукістів, що вплинула на формування

національного стилю. Їхні твори, як «Збирання помідорів» Івана Падалки або «Дівчата з книжкою» Софії Налепинської-Бойчук, демонструють поєднання традиційних мотивів із сучасними художніми підходами. Мімезис проявляється у творчості Василя Єрмилова, який адаптував авангардні принципи до українського культурного контексту, наприклад обкладинки журналу «Авангард» або ескізи для промислових виробів. Еклектичність та панморфізм можна простежити у архітектурі та сучасному графічному дизайні, де поєднуються різні стилі, матеріали та символи, при цьому зберігаючи впізнаваність національного коду. Сучасні дизайнери, які працюють з орнаментами у цифрових медіа, використовують ці принципи для створення візуальних айдентик, патернів, UI-елементів та графічних проєктів, що інтегрують культурний контекст у сучасну естетику.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інтерпретація українських орнаментів у цифровому графічному дизайні дозволяє зберегти культурну спадщину та адаптувати її для сучасних медіа. Вивчення історичних прикладів і використання принципів синестетичності, філосинергізму, мімезису, еклектичності та панморфізму забезпечує багатогранний підхід до створення унікального національного стилю. Подальші дослідження можуть зосередитися на розвитку методологій цифрової адаптації, створенні освітніх проєктів та інтеграції орнаментів у міжнародні дизайн-тренди.

Список використаних джерел

1. Humanitarium. (2024). *П’ять рис українського дизайну, про які ви не замислювалися*. PRJCTR Knowledge Base. https://prjctr.com/knowledge-base/humanitarium/pyat-ris-ukrayinskogo-dizaynu-pro-yaki-vi-ne-zamislyuvalisya

2. Village. (2024). *Український дизайн — ніфіга не святковий: хто і навіщо робить «Літопис українського дизайну»*. https://www.village.com.ua/village/culture/culture-interview/350817-ukrayinskiy-dizayn-nifiga-ne-svyatkoviy-hto-y-navischo-robit-litopis-ukrayinskogo-dizaynu

3. Govorukhin, O. (2024). *Ukrainian design is about the future*. Govorukhin Blog. https://www.govorukhin.com/blog/ukrainian-design-is-about-the-future

4. Vseosvita. (2024). *Великодні писанки: візерунки, символи та їх значення*. https://vseosvita.ua/blogs/velykodni-pysanky-vizerunky-symvoly-ta-ikh-znachennia-87626.html

5. Kolisnyk, O., & Chuhunov, R. (2024). *Графічний дизайн: сучасні тенденції*. Вісник КНУТД, VI Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну», 262–265.